

Clàusula per l'adquisició i utilització de Sistemes algorítmics

A) Definicions:

Sistema Algorítmic: Programari que, utilitzant anàlisi de dades, estadístiques o lògica d'autoaprenentatge, formula respostes de forma automatitzada d'acord amb uns requeriments normatius reglats o altres conceptes jurídics indeterminats que requereix la valoració i ponderació de diferents dades.

Ús previst: Resoldre casos d'ús definits per l'Ajuntament de Viladecans mitjanant contractació pública.

B) Principis;

- 1- Transparència en el procediment:** Subministrament d'informació respecte del sistema algorítmic i el procés seguit en el seu desenvolupament i aplicació del sistema algorítmic, i les dades utilitzades en aquest context, que, en qualsevol cas, ha de considerar-se que inclou garantir la comprensió de les opcions i els supòsits realitzats, les categories de dades utilitzades en el seu desenvolupament, la forma en que es dona la intervenció humana, el mètode utilitzat per identificar els riscos, així com les parts que van participar en el desenvolupament del mateix i de les seves funcions.
- 2- Transparència tècnica:** Subministrament d'informació que permeti a l'Ajuntament a comprendre el funcionament tècnic del sistema algorítmic, que, en qualsevol cas, ha de considerar-se que inclou la divulgació del codi font, les especificacions tècniques utilitzades en el seu desenvolupament, les dades utilitzades, la informació tècnica sobre com s'han obtingut, la informació sobre el mètode i el procés de desenvolupament utilitzats, la justificació de l'elecció del model ne concret i els seus paràmetres així com la informació sobre el seu rendiment.
- 3- Explicabilitat:** Ser capaç d'explicar, a títol individual, per què un sistema algorítmic porta a una decisió o resultat concrets. A menys que les parts acordin expressament el contrari, això inclourà, en qualsevol cas, una indicació clara sobre quins factors clau han portat a un sistema algorítmic a un resultat concret i els canvis que ha de fer-se en les dades per obtenir un resultat diferent. Fer que un sistema algorítmic sigui explicable inclou proporcionar tota la informació tècnica i de qualsevol tipologia que sigui necessària per explicar, en els procediments d'impugnació o der recurs o en altres procediments judicials, com s'ha arribat a una decisió i oferir a l'altra part i a qualsevol altra part interessada l'oportunitat d'avaluar la forma en que s'ha arribat a una decisió, per poder oferir a l'altra part una protecció jurídica satisfactòria.

C) Qualitat de les dades d'aplicació obligatòria

La qualitat de les dades utilitzades en el desenvolupament d'un sistema algorítmic pot afectar de manera notòria a la qualitat del sistema algorítmic en si.

En cas que el sistema algorítmic es desenvolupi a partir de dades proporcionades per l'Ajuntament al contractista aquest prendrà les mesures raonablement esperables per garantir que les dades utilitzades en el desenvolupament del sistema algorítmic s'analitzin, s'organitzin i s'editin:

1. Seguint un mètode fonamentat, el propòsit del mateix inclogui, sense excepcions, evitar, sempre que sigui possible el falsejament, les inexactituds, els errors, les falles i els biaixos socialment construïts en aquestes dades; i
 2. De manera que compleixin amb les lleis i normativa aplicable.
-

En cas que el sistema algorítmic es desenvolupi a partir de dades **no** proporcionades per l'Ajuntament al contractista, aquest prendrà les mesures raonablement esperables per garantir que les dades utilitzades en el desenvolupament del sistema algorítmic **es recullin**, s'analitzin, s'organitzin i s'editin:

3. Seguint un mètode fonamentat, el propòsit del mateix inclogui, sense excepcions, evitar, sempre que sigui possible el falsejament, les inexactituds, els errors, les falles i els biaixos socialment construïts en aquestes dades; i
4. De manera que compleixin amb les lleis i normativa aplicable.

En cas que el contractista hagi desenvolupat el sistema algorítmic **abans** de la celebració del present contracte, aquest haurà de garantir que s'han adoptat les mesures descrites .

Els conjunts de dades utilitzades (tant per entrenar el sistema com per fer-lo funcionar) poden presentar biaixos històrics inadvertits, llacunes o models de gestió incorrectes. Tot biaix demostrable i discriminatori ha de ser identificat i, sempre que sigui possible, el contractista ha d'eliminar-lo el més aviat possible.

D) Drets sobre les fonts d'informació

D'obligat compliment sempre

1. Tots els drets relatius a les dades que l'Ajuntament ha de proporcionar al contractista en virtut de l'acord correspondran a l'Ajuntament. El contractista no tindrà dret a utilitzar les dades per a cap altre finalitat que no sigui l'execució del contracte. A petició de l'Ajuntament, el contractista destruirà les dades o les entregarà a l'Ajuntament
2. Tots els drets relatius a les dades que es creïn o es recullin en el transcurs del contracte correspondran a l'Ajuntament. Almenys que les parts acordin el contrari, el contractista no tindrà dret a utilitzar les dades per a cap altra finalitat que no sigui l'execució del contracte. A petició de l'Ajuntament, el contractista destruirà les dades o les entregarà a l'Ajuntament
3. Les dades mencionades obtingudes pel sistema algorítmic s'entregaran en un format d'arxiu estàndard i llegible per màquina que serà designat per l'Ajuntament de Les entregues de dades i les tasques associades a les mateixes no suposin cap despesa addicional a l'Ajuntament .
4. A petició de l'Ajuntament ,el contractista proporcionarà proves de la destrucció de les dades.

E) Qualitat del sistema algorítmic

D'obligat compliment si existeix risc alt sinó es podrà valorar

El sistema algorítmic s'ha desenvolupat i funcionarà "d'acord amb la legislació i normativa aplicables". Serà necessària avaluar quines lleis i normativa són aplicables a cada cas en concret. El tractament de dades personals, per exemple, estarà subjecte a la RGPD per tant les tecnologies i processos d'anonimització s'han utilitzat correctament i que el sistema algorítmic compleix amb les normes sobre presa de decisions automatitzades.

El sistema algorítmic ha de tenir la capacitat de realitzar judicis correctes -com, per exemple, classificar correctament informació en les categories adequades-. Això també implica que el sistema algorítmic ha de ser segur i fiable. L'aplicació haurà de ser robusta des del punt de vista tècnic i el contractista haurà de garantir que no es pugui destinar a usos malintencionats. Per tant el contractista ha de declarar:

1. El contractista declara que el sistema algorítmic s'ha desenvolupat i funcionarà d'acord amb la legislació i normativa aplicable.
2. El contractista declara que el sistema algorítmic s'ha desenvolupat seguint un mètode fonamentat.
3. El contractista declara que el sistema algorítmic funcionarà de forma precisa i correctament.
4. El contractista declara que el sistema algorítmic és apte per a la seva utilització prevista

F) Transparència del procediment del sistema algorítmic

D'obligat compliment sempre

Al introduir la transparència en el procediment, s'ha establert una categoria de transparència que permet divulgar informació rellevant sobre el sistema algorítmic sense perjudicar excessivament els interessos del contractista.

El contractista proporcionarà la transparència en el procediment a petició de l'Ajuntament. És a dir, el contractista haurà de garantir en tot moment que la informació continguda en la definició de "transparència en el procediment" serà documentada pel contractista de manera que pugui compartir aquesta informació amb l'Ajuntament a petició seva.

A diferència de la informació que es comparteix quan es proporciona transparència tècnica, l'Ajuntament és lliure de divulgar la informació que es comparteix quan es proporciona transparència en el procediment i de compartir-la amb tercers. El motiu és que la informació que es comparteix quan es proporciona transparència del procediment típicament només contindrà una quantitat limitada d'informació comercial de propietat exclusiva i que aquesta informació és essencial per l'Ajuntament per garantir la responsabilitat i proporcionar informació general a la ciutadania per que respecta a la utilització del sistema algorítmic.

L'Ajuntament és lliure de decidir els mitjans pels quals es divulga la informació que es comparteix quan es proporciona transparència en el procediment. Seria factible que l'Ajuntament creés un registre d'algoritmes en el que la ciutadania pot trobar determinada informació per a cada sistema algorítmic. Si l'Ajuntament així ho sol·licita, el contractista haurà de complementar el registre

Per tant

1. A petició de l'Ajuntament, el contractista proporcionarà a l'Ajuntament la transparència en el procediment. L'Ajuntament tindrà dret a compartir amb terceres parts la informació proporcionada pel contractista en aquest context i divulgar-la. A petició de l'Ajuntament, el contractista omplirà tota la informació que es trobi en aquest context en el registre d'algoritmes.

G) Transparència tècnica del sistema algorítmic

D'obligat compliment sempre

1. A petició de l'Ajuntament, el contractista proporcionarà a l'Ajuntament la informació tècnica necessària per la qual l'Ajuntament pugui dur a terme l'auditoria que recull tot el punt 6 d'aquest document referida a sistemes d'algoritmes
 2. L'Ajuntament mantindrà la confidencialitat de la informació comercial que es proporioni i la destruirà després d'haver executat l'auditoria, llevat que per una disposició legal per part de l'Ajuntament es desestimi la confidencialitat o la destrucció
-

o que l'Ajuntament necessiti la informació per donar context en un litigi amb el contractista o amb un tercer.

3. Ell contractista podrà optar per con entregar el codi font del sistema algorítmic a l'Ajuntament, sinó a un tercer independent que signarà i contractarà l'Ajuntament de i que durà a terme l'auditoria mencionada en nom de l'Ajuntament. Qualsevol despesa addicional que es produeixi com a conseqüència d'aquesta opció anirà a càrrec del contractista.

H) Explicabilitat del sistema algorítmic

D'obligat compliment sempre

l'Ajuntament ha d'estar en tot moment en condicions d'explicar el funcionament del sistema algorítmic i que el contractista té l'obligació de prestar col·laboració plena pe a que el sistema algorítmic sigui explicable així com facilitar a l'Ajuntament tota la informació que sigui necessària per a complir aquest propòsit. L'Ajuntament tindrà el dret a compartir amb tercer la informació proporcionada pel contractista en aquest context i a divulgar-la.

I) Estratègia de gestió de riscos

D'obligat compliment si existeix risc alt sinó es podrà valorar

Per a l'Ajuntament , és important que qualsevol risc que pugui donar-se al utilitzar un sistema algorítmic s'identifiqui durant el desenvolupament d'aquest i que es prenguin mesures per mitigar els riscos identificats. L'article obliga al contractista a dur a terme aquesta estratègia de gestió de riscos.

L'estratègia de gestió de riscos ha d'estar en consonància amb la naturalesa del sistema algorítmic. Això significa que un sistema algorítmic que s'utilitzi en una situació en que la violació dels drets de la ciutadania pugui ser potencialment elevada, haurà de ser sotmès a una estratègia de gestió de riscos més intensa que en el cas contrari. Si la utilització del sistema algorítmic pot donar lloc a violacions dels drets humans, això també haurà de ser contemplat en l'estratègia de gestió de riscos.

En desembre de 2019, sota el paraigües del Consell d'Europa, es va publicar una proposta de Recomanació sobre l'impacte dels sistemes algorítmics en els drets humans. En aquest document es recomana que els governs i les empreses que utilitzen sistemes algorítmics facin una avaluació de l'impacte sobre els drets humans. La proposta de llista de comprovació per una IA fiable del Grup Independent d'Experts d'Alt Nivell per una IA abans mencionat se centra especialment en la prevenció de les violacions dels drets humans

Per tant:

1. En el desenvolupament d'un sistema algorítmic, el contractista perseguirà una estratègia de riscos comuna i actualitzada en consonància amb la naturalesa del sistema algorítmic. A efectes de l'aplicació d'aquesta estratègia de gestió de riscos, el contractista identificarà els principals riscos que poden produir-se quan l'Ajuntament de utilitzi un sistema algorítmic i prendrà mesures per a que els riscos identificats siguin gestionables. Quan s'identifiquin els riscos, el contractista es fixarà, en el seu cas, en el risc d'incompliment d'una o varies de les obligacions mencionades en els articles X (qualitat de les dades) i Y (qualitat del sistema algorítmic, riscos relacionats amb la discriminació i protecció de dades. Si s'ha efectuat un estudi d'impacte algorítmic previ a la licitació, el contractista haurà de tenir en compte, en la seva estratègia de gestió de riscos, les conclusions de l'estudi.
 2. El contractista aplicarà i documentarà l'estratègia de gestió de riscos descrita de manera que mitjançant una es pugui comprovar-se si el contractista ha complert amb l'obligació descrita .
-

3. En el cas que el contractista hagi desenvolupat el sistema algorítmic abans de la celebració del contracte, aquest haurà de garantir que s'han adoptat les mesures descrites en els epígrafs del punt 6 del present document. El contractista presentarà proves que ho permetin verificar a petició de l'Ajuntament

J) Gestió del sistema algorítmic

D'obligat compliment sempre

Aquest punt fa referència a la situació en la que el contractista ofereix el sistema algorítmic com a servei o com a part d'un servei, o bé en la que presta serveis de gestió i manteniment del sistema algorítmic.

Mentre existeixi relació contractual entre el contractista i l'Ajuntament, el contractista ha de garantir que el sistema algorítmic segueixi complint els criteris de qualitat estipulats a l'apartat 6 d'aquest document (qualitat del sistema algorítmic).

Tanmateix, cal destacar el fet que aquest article no és aplicable si el contractista només desenvolupa un sistema algorítmic seguint les instruccions de l'Ajuntament de si després finalitza la relació contractual entre l'Ajuntament i el contractista. En aquest cas, el mateix Ajuntament haurà de preveure la supervisió contínua del sistema algorítmic. En el cas de voler obtenir transparència en el procediment i transparència tècnica o de que un sistema algorítmic sigui explicable, aquestes clàusules tipus poden, fins a cert punt, proporcionar la informació necessària. No obstant, aquesta informació no serà suficient en tots els casos. Correspon a l'Ajuntament adoptar mesures addicionals quan sigui necessari.

Per tant

1. Si el contractista ofereix un sistema algorítmic com a servei o com a part d'un servei, o bé presta serveis de gestió i manteniment del sistema algorítmic, el contractista haurà de garantir que el sistema algorítmic i la seva documentació relacionada seguiran complint les condicions establertes en el punt 6 (qualitat del sistema algorítmic) durant tota la vigència del contracte.
2. Si el contractista ofereix el sistema algorítmic com un servei o com a part d'un servei, o bé presta serveis de gestió i manteniment del sistema algorítmic, els serveis que ha de presta el contractista inclouran la supervisió contínua per part del contractista durant tota la vigència del contracte, si els riscos mencionats en els punts 6 (estratègia de gestió de riscos del sistema algorítmic) són eficaces. En cas contrari, el contractista haurà d'implementar mesures addicionals.
3. Si es coneixen nous riscos o si les mesures mencionades en el punt 6 (estratègia de gestió de riscos del sistema algorítmic) resulten ineficaces, el contractista haurà de proporcionar informació al respecte.

K) Auditories

D'obligat compliment si existeix risc alt sinó es podrà valorar

1. El contractista tindrà en tot moment l'obligació de col·laborar en una auditoria o qualsevol altra tipologia d'inspecció que sigui realitzada per l'Ajuntament o en nom d'aquesta per avaluar si el contractista compleix amb les condicions establertes a l'acord. Aquesta cooperació inclou la garantia de transparència tècnica, de transparència en el procediment i d'una visió de l'estratègia de gestió de riscos implementada, i assegurar que el persona del contractista estarà disponible per la realització d'entrevistes i que es permet l'accés a les ubicacions del contractista
 2. L'Ajuntament elaborarà un informe, o el delegarà en un tercer, en el que es recolliran les conclusions de l'auditoria. A l'informe, l'Ajuntament deixarà constància del grau de
-

compliment de les obligacions establertes en el contracte per part del contractista. Si l'Ajuntament estableix que el contractista no compleix amb les obligacions del present article, el contractista quedarà obligat a esmenar els incompliments identificats per l'Ajuntament en el termini raonable fixat per l'Ajuntament a l'informe. Si el contractista no esmena els incompliments assenyalats per l'Ajuntament, en el termini d'esmena fixat a l'informe, el contractista incorrerà en mora en virtut de la llei.

3. L'Ajuntament de tindrà el dret a fer, o delegar en un tercer, una auditoria una vegada per any natural.
4. L'Ajuntament podrà decidir que la totalitat o una part de l'auditoria sigui realitzada per un auditor independent.
5. Les despeses de l'auditor que, en el seu cas, contracti l'Ajuntament seran abonades per l'Ajuntament. L'Ajuntament abonarà al contractista un import raonable per qualsevol despesa en el que el contractista hagi d'incórrer en el context de l'auditoria per activitats diferents a la de la garantia de la transparència tècnica o de la transparència del procediment. En cap cas, en virtut d'aquests termes i condicions, el contractista podrà suspendre les seves obligacions per discrepàncies en l'import d'aquest pagament. L'Ajuntament no haurà d'abonar aquest import si l'auditoria demostra que el contractista incompleix o ha incomplert parts essencials d'aquestes clàusules tipus.

Viladecans, a la data de la signatura electrònica.

L'Adjudicatari
